

VZPOURA VYSTRÁĚNĚCH

PondĚlĚ, 24 srpen 2015

Šibenice na demonstraci proti migrantĚm jsou signĚlem novĚ konfliktnĚ linie ve spoleĚnosti, konec ospalĚch sporĚ mezi levicĚ a pravicĚ. Dnes uĚ nĚnĚ dĚleĚitĚ, jestli nĚkdo patĚmĚ k nĚ kterĚ ze starĚch škatulek, novĚ se k krystalizujĚ dĚvno existujĚcĚ a dosud odsouvanĚ postoje k nĚrodnĚm zĚjmĚm. NĚco takovĚho muselo jednou vybuchnout, protoĚ uĚ dlouho lidĚ cĚtĚ, ĚĚ jejich pĚmirozenĚ a dlouhodobĚ zĚjmy, nejen ty materiĚlnĚ a momentĚlnĚ, jsou opomĚjeny a dokonce zrazovĚny.

ExistenĚnĚ obavy rĚznĚ povahy VĚbuch existenĚnĚch obav nĚnĚ jen na stranĚ tĚch, kteĚmĚ vidĚ nebezpeĚoĚ v migracĚnĚ, nĚnĚ, po extrĚmnĚch obvinĚnĚch i na stranĚ tĚch, kteĚmĚ zastĚvujĚ nĚzory vedoucĚ k nĚ jakĚ ťjmnĚ obyvateĚ souĚasnĚch nebo jejich dĚtĚ. Pokud migranti budou znamenat obrovskĚ bezpečnostnĚ problĚmy a znaĚnou materiĚlnĚ ťjmu ťstĚcĚ do nĚ jakĚ revoluce a lidovĚ pomsty, je moĚĚnĚ, ĚĚ se to bude dĚvat za vinu tĚm, kteĚmĚ se dnes zastĚvujĚ migrace na nĚnĚ;e ťzemĚ. Toho je si tato skupina lidĚ vĚ doma, proto je šibenice tak pobouĚmĚly a povstali proti tomuto zpĚsobu myĚlenĚ. TypickĚ projev je v petici VĚdci proti strachu a lhostejnosti: „PĚmedevšĚm ale prosĚme veĚmĚjnost, kaĚdĚho jednoho z vĚs, tedy nĚs, o opatrnost v soudech a kritickĚ pohled na svĚt! SvĚ nĚzory musĚme stĚle znovu konfrontovat s fakty, s vlastnĚm svĚdomĚm i obyĚejnĚm selskĚm rozumem. Jen tak nepodlehne primitivnĚm pudĚm a zĚstaneme dĚstojnĚmi bytostmi obdĚmĚnĚmi svobodnou vĚlĚ. Z petice vyplĚvĚ strach, mluví o komunikaci, o metodĚ, nikoliv o ĚmĚšenĚ situaci. DruhĚ strana mĚ takĚ strach. PĚmĚznivci migrantĚm mĚjĚ strach z pomsty ulice a jĚ nadbĚhajĚcĚch politikĚ, druhĚ strana mĚ strach, ĚĚ establishment pod tlakem ze zahraniĚoĚ pĚmĚjme migranty. Ale podstata strachu nĚnĚ jen o ztrĚtu svobody slova. OdpĚrcĚ migrantĚm mĚjĚ pĚmirozenĚ strach z migrace jako takovĚ, strach o svoje dĚtĚ, o jejich budoucnost, protoĚ migranti vytvoĚmĚ menšiny, kterĚch se uĚ nikdy nezbavĚme, budou dĚlat problĚmĚ budou chrĚnĚny mezinĚrodnĚ a vyuĚĚivĚny k zasahovĚnĚ dovnĚtĚmĚ stĚtu pod plĚštĚkem ochrany jejich prĚv. PĚmĚznivci migrantĚm mĚjĚ strach o sebe, protoĚ jsou vĚe „odlouĚeni“ od prostĚmĚdĚ, problĚmy s migranty s moĚĚnĚ ani tak nedotknou nebo mohou pĚmĚd nimi uniknout. NeohroĚujĚ je tedy migranti, ale domĚcĚ obyvateĚ. PĚmĚ postojĚ VĚhĚm, jak bych nazval obĚ opozicĚnĚ skupiny, které se vytvĚmĚ postojem k dlouhodobĚm zĚjmĚm nĚroda a stĚtu. NemyslĚm si, ĚĚ jde o doĚasnou konfliktnĚ linii. Skupiny se oddĚlily zpĚsobem ĚĚivota a myĚlenĚ, nemohou je tak hned zaniknout, budou urĚitĚ figurovat v dalšĚch konfliktĚch, které tvoĚmĚ novĚ se formujĚcĚ mocenskĚ paradigma svĚta. UĚ dlouho existuje skupina, kterĚ by za nĚnĚ;ch pĚmĚdkĚ nemohla existovat, protoĚ nebere na zĚmĚte zĚjmy spoleĚnosti a vĚbec uĚ ne dlouhodobĚ zĚjmy nĚroda. MnozĚ z tĚchto lidĚ si na to zvykli jako na samozĚmĚjnost, ale najednou stojĚ snad poprvĚ tvĚmĚ v tvĚmĚ drastickĚm vyjĚdĚnĚ, ĚĚ jejich postoj je nesprĚvnĚ. Jejich reakce, symbolickĚ vyjĚdĚnĚ shora uvedenou peticĚ, naznaĚuje, ĚĚ si to uvĚdomujĚ. ProĚ tedy existuje skupina, její zĚjmy jsou v napĚovĚnĚ univerzalistickĚch ideologiĚ, ale pĚmirozenĚ zĚjmy spoleĚnstva utvĚmĚnĚho tisĚciletĚ je zajĚmajĚ daleko mĚnĚ. Kde se vzala? ĚĚkl bych, ĚĚ odklon od ideologickĚho nacionalismu a jeho zatracenĚ jako zhoubnĚho jevu, kterĚ vede k nacismu a rasismu, a vĚbec odklon od veškerĚho kolektivismu, mĚl urĚitĚ svoje oprĚvnĚnĚ. A to do tĚ doby neĚĚ se zaĚala z tohoto odporu formovat dalšĚ ideologie jakĚhosi odmĚtnutĚ spoleĚenskĚ sounĚleĚitosti a vyzdvĚĚnĚ lidskĚho jedinĚe jako modly. ZaĚalo to lidskĚmi prĚvy, které postrĚdajĚ reciproĚnĚ povinnosti ke spoleĚnosti, jakoby uĚ spoleĚnost neexistovala a prĚva prostĚ padala shĚry. Jakoby prĚva prostĚ bylo moĚĚno rozdĚvat zcela zadarmo kaĚdĚmu, kdo pĚmĚjde tĚmĚba z druhé strany svĚta, a spoleĚnost, tedy vĚtšina obĚanĚ, je povĚnna je plnit. nĚzory jsou podporovĚny slĚbnutĚm stĚtu jako ťtvaru, kterĚ ve svĚtĚ pozbĚvĚ vlivu, jeho obĚanĚ k nĚmu stĚle mĚnĚ nĚco cĚtĚ, nechtĚjĚ se nezištnĚ spoleĚensky angaĚovat a stĚle vĚce poĚadujĚ od nĚj jen sluĚby a stĚle mĚnĚ nezištnĚ dĚvajĚ. CelĚ tento odklon od kolektivnĚ sounĚleĚitosti smĚĚmĚje k izolaci jednotlivce, kterĚ je pouhĚm konzumentem, kterĚ uĚ neĚĚje domovinou, nepracuje v politickĚch stranĚch. Spolky jsou jen ťelovĚ a politika je jen pĚmĚleĚitost k nahrabĚnĚ penĚz. VyprĚznĚnĚ spoleĚnost podlĚhĚ iluzĚm vĚce neĚĚ realitĚ a beznĚdnĚ se vyvĚjĚ k eskapismu, stĚle vĚtšĚmu unikĚnĚ realitĚ, a stĚle vĚtšĚmu pĚmĚklonu k iluzĚm. Escapismus je samozĚmĚjmnĚ o to vĚtšo co jsou lidĚ vzdĚlenĚ ĚĚivota v tĚto zemi, nemĚjĚ rodinu a cestujĚ svĚtem; nejsou ukoĚmĚnĚni v domovĚ, a jejich zĚjmy nejsou s domovem spojeny. ťnik od reality domova podporuje tĚĚĚ ťnik od zodpovĚdnosti za nĚj. NihilistickĚ spoleĚnost, kterĚ v podstatĚ nemĚ jinĚ cĚle neĚĚ jen uspokojĚnĚ individuĚlnĚch potĚmĚb, kterĚ uĚ dĚvno vychovĚvĚ dĚtĚ jen k osvojenĚ dovednostĚ a nĚstrojĚm chovĚnĚ, nemĚ ĚĚe smĚĚmĚovat k niĚemu jinĚmu neĚĚ k duchovnĚm prĚzdnotĚ. Ta se ĚĚsteĚnĚ ideologiemi a vizemi. OdmĚtnutĚ nacionalismu k tomu pĚmĚispĚlo jaksi navĚc, ale vidina postnacionalnĚ spoleĚnosti je stejnĚ prĚzdnĚ jako celĚ kultura. Na mĚsto nacionalismu nenabĚzĚ nic nebo ťnikovĚ iluze. K tĚm patĚmĚ tĚĚĚ ta, o krĚsnĚm duhovĚm svĚtĚ, ve kterĚm se budou všechny odlišnosti tolerovat. NereĚlnĚ fantazĚrovĚnĚ nespoĚivĚ v toleranci odlišnostĚ biologickĚch, ale kulturnĚch a ideovĚch. Petice „vĚdĚ“ mĚ tedy kromĚ jĚstĚ mĚry vystrašenĚ ještĚ dalšĚ nĚboj – iluzi, ĚĚ lze problĚm migrantĚm ĚmĚšit pĚmĚsvĚdĚovĚnĚm veĚmĚjnosti aniĚ by tato byla manipulovĚna a její svobodnĚ vĚle omezena. To je ovĚem jen naznaĚenĚ, je ĚmĚ nĚzorĚ, kterĚ to vyjĚdĚmĚjĚ daleko otevĚmĚnĚji. ZĚvĚr: DomnĚvĚm se, ĚĚ se schyluje pĚmĚdevšĚm ke konfrontaci lidĚ, kterĚ je moĚĚno nazvat vlastenci, s lidmi, kterĚ je moĚĚno nazvat ideology (nebo fantasy). Vlastenci budou hĚjit svoji zemi a její budoucnost jako hodnotu skuteĚnou a pĚmirozenĚ rostlou a moĚĚnĚ se i postavĚ proti všeobecnĚ uznĚvanĚm humanistickĚm ideĚlĚm, ideologovĚ budou hĚjit psychologickĚ iluze, tedy ideĚly samy od sebe bez zakotvenĚ v realitĚ. PĚmĚitom tĚm nemyslĚm, ĚĚ ti, kteĚmĚ napsali a podepsali petici „vĚdĚ“, jsou jednoznaĚnĚ zĚmĚzenĚ v nĚ kterĚ ze skupĚn. Vlastenci se zatĚm neprojevujĚ jako ideologiĚ nationalistĚ, ale jĚstĚ budou obviĚovĚni, ĚĚ podlĚhajĚ primitivnĚm pudĚm, ĚĚ jsou xenofobovĚ, ĚĚ smĚĚmĚjĚ k fašapod. PĚmĚesto jejich reakce jsou pĚmirozenou obhajobou kolektivu, ve kterĚm vyrostli, obhajobou svĚch rodĚn a budoucnosti svĚch dĚtĚ. Je samozĚmĚjmĚ, ĚĚ se mohou vyskytnout i extremistickĚ Ěiny, mnohdy jako provokace druhé strany. PĚmĚesto tato skupina ke svĚmu ťspĚchu nepotĚmĚbuje omezovat svobodu jinĚch, protoĚ mĚ na svĚ stranĚ pĚmirozenĚ zĚjem vĚtšiny. BohuĚel nemĚ podporu zahraniĚoĚ, ani rĚtorickou, ani finanĚnĚ. Mohou spolĚhat jen na politiku, kterĚ zvolĚ,

ale kteří, jak víme, obvykle sliby naplní a také mnohdy se nemohou zahraničním tlakům dostatečně stavět. Nebezpečí ideologie je, že nebudou mít zájem ani pro většinu lidí přijatelné, budou požadovat nepřiměřenou společnost zatěžující konstrukce. V takovém případě nejsou zájmy realizovatelné jinak než mediální masou dirigistickým násilím, omezováním svobody. Budou požadovat cenzuru, omezení shromažďovací svobody, tresty za spáchání "hříchů", jejichž definice nemá žádnou objektivní hranici. Myslím si, že budou mít velmi silnou podporu ze zahraničí a o to mohou být obavy z nich větší. Dovolil bych si parafrázovat petici "Nepodlehme spasitelům světa a pachatelům dobra, nenechme svoji svobodnou vůli a kritické myšlení ovlivnit nátlaky a psychickou manipulací". VLASTIMIL PODRACKÝ